

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кравченка Миколи Петровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“, статей 11, 21 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“

м. К и ї в
16 вересня 2021 року
№ 135-2(II)/2021

Справа № 3-149/2021(321/21)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Сліденка Ігоря Дмитровича – головуючого,
Головатого Сергія Петровича,
Лемака Василя Васильовича – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кравченка Миколи Петровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 28 лютого 1991 року № 796–XII (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1991 р., № 16, ст. 200) зі змінами, статей 11, 21 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“ від 9 квітня 1992 року № 2262–XII (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 29, ст. 399) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Кравченко М.П. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням розглянути питання щодо відповідності положенням статей 3, 8, 9, 16, 17, 19, 22, 55, пунктів 1, 6 частини першої статті 92, частин другої, третьої статті 124, частини першої статті 129, статей 147, 150, 151² Конституції України (конституційності) частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 28 лютого 1991 року № 796–ХІІ зі змінами (далі – Закон № 796), статей 11, 21 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“ від 9 квітня 1992 року № 2262–ХІІ зі змінами (далі – Закон № 2262).

Згідно з частиною третьою статті 59 Закону № 796 „особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій та випробувань, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї під час проходження дійсної строкової служби і внаслідок цього стали особами з інвалідністю, пенсія по інвалідності обчислюється відповідно до цього Закону або за бажанням таких осіб – з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року“.

Відповідно до статті 11 Закону № 2262 «умови, норми і порядок пенсійного забезпечення військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за цим Законом, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, визначаються Законом України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ і цим Законом».

Статтею 21 Закону № 2262 передбачено, що „пенсії по інвалідності військовослужбовцям, особам, які мають право на пенсію за цим Законом призначаються в таких розмірах:

а) особам з інвалідністю внаслідок війни I групи – 100 процентів, II групи – 80 процентів, III групи – 60 процентів відповідних сум грошового забезпечення (заробітку);

б) іншим особам з інвалідністю I групи – 70 процентів, II групи – 60 процентів, III групи – 40 процентів відповідних сум грошового забезпечення (заробітку)“.

До конституційної скарги долучено копію постанови Великої Палати Верховного Суду від 21 квітня 2021 року.

Обґрунтовуючи свої твердження щодо неконституційності оспорюваних положень Закону № 796, Закону № 2262, Кравченко М.П. посилається на окремі положення Конституції України, Закону № 796, Закону № 2262, Закону України „Про Конституційний Суд України“, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, рішення Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини, а також на постанову Великої Палати Верховного Суду від 21 квітня 2021 року.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); суб'єктом права на конституційну скаргу є особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України (його окремі положення) суперечить Конституції України (абзац перший частини першої статті 56).

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається

прийнятною, зокрема, якщо вичерпано всі національні засоби юридичного захисту (за наявності ухваленого в порядку апеляційного перегляду судового рішення, яке набрало законної сили, а в разі передбаченої законом можливості касаційного оскарження – судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду).

2.1. Кравченко М.П. вважає остаточним судовим рішенням у своїй справі постанову Великої Палати Верховного Суду від 21 квітня 2021 року, ухвалену за результатами апеляційного перегляду зразкової адміністративної справи за позовом Шабельника М.В. до Головного управління Пенсійного фонду України в Харківській області про визнання бездіяльності протиправною, зобов'язання вчинити певні дії та стягнення суми несплаченої частини пенсії.

Аналіз матеріалів конституційної скарги дає підстави для висновку, що автор клопотання приєднався до апеляційної скарги на рішення Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 20 травня 2020 року, тому постанова Великої Палати Верховного Суду від 21 квітня 2021 року не є остаточним судовим рішенням у його справі у розумінні вимог пункту 1 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

До того ж до конституційної скарги не додано жодних матеріалів на підтвердження того, що Кравченко М.П. вичерпав усі національні засоби юридичного захисту у своїй справі.

Таким чином, автор клопотання не дотримав вимог пункту 1 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

2.2. Наводячи аргументи щодо неконституційності частини третьої статті 59 Закону № 796, статей 11, 21 Закону № 2262, Кравченко М.П. стверджує,

що в постанові Великої Палати Верховного Суду від 21 квітня 2021 року їх витлумачено й застосовано в неконституційний спосіб, і з огляду на це заявляє клопотання про застосування Конституційним Судом України положень частини третьої статті 89 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Проте вирішення питання застосування судами законів України не належить до компетенції Конституційного Суду України, про що він неодноразово зазначав, наголошуючи, що правозастосовна діяльність полягає в індивідуалізації правових норм щодо конкретних суб'єктів і конкретних випадків, тобто в установленні фактичних обставин справи і підборі юридичних норм, які відповідають цим обставинам; пошук та аналіз таких норм з метою їх застосування до конкретного випадку є складовою правозастосування і не належить до повноважень Конституційного Суду України (ухвали Конституційного Суду України від 31 березня 2010 року № 15-у/2010, від 3 липня 2014 року № 73-у/2014, від 24 лютого 2016 року № 14-у/2016, ухвала Другого сенату Конституційного Суду України від 20 листопада 2019 року № 70-у(II)/2019).

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що автор клопотання хибно розуміє повноваження Конституційного Суду України у розумінні вимог частини третьої статті 89 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Таким чином, є підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 2 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кравченка Миколи Петровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 28 лютого 1991 року № 796–ХІІ зі змінами, статей 11, 21 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“ від 9 квітня 1992 року № 2262–ХІІ зі змінами на підставі пунктів 2, 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі; неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**